

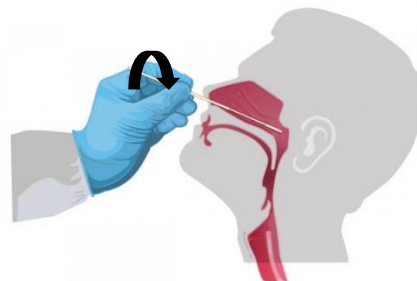
KAAPEPROOVID

PROOVIMATERJALI VÕTMINE:

1. Ninaneelukaabe

Proovimaterjal kogutakse piki ninaneelu vaheseina ja ninapõhja lähedalt, proovivõtukomplektis olevat steriilset tampooni pöörates (vt. Joonis 1):

1. Valmista ette vajalik proovivõtu tarvik vastavalt tellitavale uuringule.
2. Patsiendi ees märgista vajaliku infoga proovivõtu katsuti (patsiendi nimi, isikukood, proovivõtu aeg) või elektroonse tellimuse puhul markeeri ribakoodiga, mis sisaldab patsiendi andmeid (vt Joonis 2).
3. Desinfitseeri käed.

Joonis 1 Ninaneelukaabe proovi võtmine

Joonis 2 Tuubi markeerimine patsiendi andmetega

4. Võta pakendist välja steriilne tampoon, hoiu katsuti käes.
5. Palu patsiendil istuda ja kallutada pea kergelt kuklasse (umbes 70 kraadi).
6. Sisesta tampoon ninasõõrme kaudu suunaga allapoole ninaneelu tagaosani (täiskasvanutel umbes 5 cm, lastel nina ja kõrva suhtes keskele).
7. Keeruta tampooni nakatunud epiteelrakkude kogumiseks õrnalt vähemalt 3 korda 15 sekundit.
8. Parimaks tulemuseks korda protseduuri läbi teise ninasõõrme sama tampooniga.
9. Aseta tampoon katsutisse:
  - Mikrobioloogilise külvi uuringuks asetatakse proovimaterjaliga tampoon ühekordselt kasutatavasse transportsöötmega (Amies söega) katsutisse.
  - PCR ja rakukultuuri uuringuteks asetatakse tampoon UTM katsutisse.
10. Enne UTM katsuti sulgemist tuleb tampoon murdejoonelt pooleks murda, seejärel sulgeda katsuti korralikult (vt Joonis 3).

Joonis 3 Tampooni murdejoonelt murdmine

2. Kurgukaabe

Proovimaterjal kogutakse hommikul enne hammaste pesu ning enne söömist/joomist. Proov võetakse steriilse tampooniga põletikulistelt piirkondadelt (kurgukaared, neel, kurgumandlid) pöörleva liigutuse abil.

- PCR uuringuks asetatakse proovimaterjaliga tampoon UTM katsutisse.
- Mikrobioloogiliseks külviks asetatakse proovimaterjaliga tampoon transportsöötmega (Amies söega) katsutisse.

3. Emakakaelakaabe

Proovimaterjal kogutakse steriilse tampooni abil (hoida tampooni haiguskoldes umbes 10 sekundi vältel), kasutades abivahendina günekoloogilist peeglit.

- Mikrobioloogiliseks külviks asetatakse proovimaterjaliga tampoon ühekordselt kasutatavasse transpordisöötmega (Amies söega) katsutisse.

4. Rektaalkaabe

Proovimaterjal kogutakse steriilse tampooni abil, mis viiakse ringlaid liigutusi tehes 2-3 cm sügavusele pärasusse.

- Mikrobioloogiliseks külviks asetatakse proovimaterjaliga tampoon ühekordselt kasutatavasse transpordisöötmega (Amies söega) katsutisse.

PROOVIMATERJALI SÄILITAMINE*:

*maksimaalne säilivusaeg alates proovivõtust

- Transpordisöötmega (Amies söega) katsutisse mikrobioloogilise külvi jaoks kogutud proovimaterjali säilitatakse +2 kuni +8 °C juures maksimaalselt 48 tundi va. *Neisseria gonorrhoeae*, mida säilitatakse säilitatakse +2 kuni +8 °C juures maksimaalselt 24 tundi
- UTM katsutisse kogutud proovimaterjali säilitatakse PCR uuringute jaoks +2 kuni +8 °C juures maksimaalselt 72 tundi.
  - Kui proovi ei õnnestu 72h jooksul laborisse transportida, võib gripi tüpiseerimiseks saadetavat proovimaterjali säilitada -70 °C juures

**Mikrobioloogilise külvi proovimaterjale säilitatakse kuni vastuse väljastamiseni, mille vältel saab esitada analüüsideks lisatellimusi.

PROOVIMATERJALI TRANSPORDITINGIMUSED:

- +2 kuni +8 °C külmakehadega „bioloogiline oht“ kleebisega termokonteineris kuni 24 tundi
- *Neisseria gonorrhoeae* kahtlusega proov saata toatemperatuuril (+18 kuni +25 °C) **viivitamatult** laborisse

Kui laborisse saabub proov, mille puhul ei ole kinni peetud säilitamise või transpordinõuetest, teavitatakse sellest klienti ning tehakse vastavasisuline märgeline analüüsi vastusele. Proov võetakse töösse erandjuhtudel ainult kokkuleppel kliendiga. Labor ei võta endale vastutust säilitus- ja/või transporditingimuste mittevastanud proovide analüüside tulemuste õigsuse eest.